

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF
SCHOOLS UNDER SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

¹พรสวรรค์ สุขพรหมและ ²รุจิราพรณ คงช่วย
¹Ponsawun Sukprom and ²Rujirapun Kongchuay

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย
Songkhla Rajabhat University, Thailand.

¹bifern.skru@gmail.com

Received :March 10, 2022; Revised :March 25, 2022; Accepted :April 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 4) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน และครูผู้สอนจำนวน 317 คน รวม 414 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันระดับสูงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยการบริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้ร้อยละ 51.50 ($R^2=.515$) มีสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = .952 + .427(X_1) + .306(X_3) + .115(X_4)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z} = .392(X_1) + .346(X_3) + .135(X_4)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this study were aimed to: 1) Study the administrative factors of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, 2) Study the effectiveness of the schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, 3). Study the relationship between administrative factors and the effectiveness of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, and 4) Study the administrative factors that affecting the effectiveness of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2. The sample group used in this study consisted of 97 school administrators and 317 teachers, a total of 414 people. The tool used in this study was a 5-level Rating Scale questionnaire with 60 items. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and Enter multiple regression coefficient. The results showed that: 1) The administrative factors of the school under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, overall and in each aspect, were at the highest level, 2) The effectiveness of the schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect, were at the highest level, 3) Administrative factors and the effectiveness of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 had a positive correlation at a high level with statistical significance at the .01 level, 4) Administrative factors affecting the effectiveness of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2: Management factors in terms of leadership

factors, Organizational environment and culture factors, and Information technology factors could be affiliated and predicted to the effectiveness of schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 at 51.50% ($R^2=.515$). There were equations in the form of raw scores and standard scores as follows:

$$\text{Raw scores } \hat{Y} = .952 + .427(X_1) + .306(X_3) + .115(X_4)$$

$$\text{Standard scores } \hat{Z} = .392(X_1) + .346(X_3) + .135(X_4)$$

Keywords : Administrative Factors, Effectiveness of School

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 14)

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน เน้นการกระจายอำนาจซึ่งต้องอาศัยความสามารถจากผู้ร่วมงาน ได้แก่ ครูและบุคลากรในสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานในสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นในด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาคอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปรับปรุงการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระบบการบริหารงานจัดการ มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลสำคัญที่ต้องใช้กระบวนการบริหารและวางแผนเพื่อส่งเสริมจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของตนเอง โดยนำปัจจัยการบริหารด้านต่างๆ มาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามความต้องการของหลักสูตรต่อไป

ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเกิดจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ดี กล่าวคือ มีสภาพทางสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมมีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่

เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ มีงบประมาณและทรัพยากรมนุษย์ที่เพียงพอ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข (ทรรศนกร สงครินทร์, 2561: 2) สอดคล้องกับณัฐชนก ชัยศรี (2555: 47) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของการบริหารที่บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ใช้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าวให้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษา และตามหลักการแนวคิดของรูปแบบประสิทธิผลองค์กรซึ่งในปัจจุบันจะใช้ประสิทธิผลองค์กรในรูปของพหุเกณฑ์ หรือการบูรณาการที่พัฒนาขึ้นจากดัชนีการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียนแนวคิดของมอทท์ (Mott, 1972: 373 cited in Hoy & Miskel, 2001:305-306) โดยวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถ ในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis) สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่าการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ขององค์กรและการมีค่านิยมร่วมกันขององค์กรยังไม่เกิดความชัดเจน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาพรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ บุคลากรบางส่วนไม่ปรับเปลี่ยนเจตคติและบทบาทในการทำงาน ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า ครูและบุคลากรขาดความรู้ทักษะประสบการณ์การใช้เทคโนโลยี และกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2562: 13 - 16)

จากประเด็นปัญหาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก และอาจจะส่งผลถึงการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษานั้นๆ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบกับการกำหนดนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวนสถานศึกษา 127 แห่ง จำแนก เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,708 คน รวมประชากร ทั้งหมด 1,835 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน นคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ดิราษฎร์วิเศษ, 2555: 52 - 53) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน และครูผู้สอน จำนวน 317 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 414 คน ใช้การสุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1) ปัจจัยภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร 3) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร 4) ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จำนวน 25 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

3.3 วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Enter

ผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยภาวะผู้นำ	4.83	0.28	มากที่สุด
2. ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร	4.72	0.36	มากที่สุด
3. ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร	4.67	0.35	มากที่สุด
4. ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.76	0.36	มากที่สุด
รวม	4.75	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.28) ด้านปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.36) ด้านปัจจัยการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.36) และด้านปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= 0.35) ตามลำดับ

2. การศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.70	0.39	มากที่สุด
2. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.77	0.37	มากที่สุด
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.67	0.40	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.74	0.33	มากที่สุด
รวม	4.73	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.77$, S.D.= 0.37) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= 0.33) ด้าน

ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{x} = 4.70$, S.D.= 0.39) และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.67$, S.D.= 0.40) ตามลำดับ

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 (n=414)

ตัวแปร	ปัจจัยการบริหาร (X)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y)
ปัจจัยการบริหาร	-	.690**
ประสิทธิผลของสถานศึกษา	.690**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก มีค่า $r = .690$ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตาราง 4

ตาราง 4 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 (n=414)

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t.	Sig.
	B Std.E.	Beta		
ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1)	.427 .052	.392	8.182	.000**
ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร (X_2)	-0.57 .042	-.066	-1.349	.178
ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3)	.306 .047	.346	6.478	.000**
ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	.115 .039	.135	2.936	.004**
F-Value =108.714, R =.718, $R^2 =.515$, R^2 -adjusted =.511, Std.E. =.215, a = .952				

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) เป็นปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถทำนายการเป็นประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ร่วมกันได้ร้อยละ 51.50 ($R^2=.515$) ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และเขียนสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = .952 + .427(X_1) + .306(X_3) + .115(X_4)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z} = .392(X_1) + .346(X_3) + .135(X_4)$$

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยภาวะผู้นำ ด้านปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านปัจจัยการพัฒนาบุคลากร และด้านปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีปัจจัยการบริหารที่ดี มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสามารถบริหารจัดการระบบงานของสถานศึกษาได้เต็มความสามารถ ถ่ายทอดแนวคิด การปฏิบัติที่ดีแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสถานศึกษาที่มีการจัดระบบงานที่ดี มีบุคลากรมีอาชีพในการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดงานที่มี

คุณภาพ สถานศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องจะทำให้การพัฒนาบริหารงานขององค์กรไม่หยุดนิ่ง เนื่องจากในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้สิ่งต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง บริบท สภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างสูงสุดและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด บางโม (2551: 63) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารกิจการต่าง ๆ จำเป็นต้องมีทรัพยากรเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการ ปัจจัยสำคัญของการจัดการมี 4 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Method) ปัจจัยทางการบริหาร 4 ประการ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัย สอดคล้องกับยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2556: 145) กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารในทำนองเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาพร ชื่นนกขุม (2557: 87 - 88) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาเกิดผลสำเร็จเนื่องมาจากปัจจัยการบริหารที่ดี สถานศึกษามีเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีความร่วมมือของทุกคนในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการขับเคลื่อนดำเนินการบริหารสถานศึกษา โดยอาศัยการ

ประสานงานของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาให้เกิดงานที่มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพิมพิษฐา จงเกียรติกาญจน์ (2553: 39) กล่าวว่า ผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของจริยาภรณ์ พรหมมี (2559: 74) กล่าวว่า การที่สถานศึกษามีความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสามารถพัฒนาทัศนคติของนักเรียนให้เป็นทางบวกต่อสถานศึกษา ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการทำงานโดยเป็นการมองประสิทธิผลของทั้งระบบเป็นสภาพความสำเร็จของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถทำหน้าที่จนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในทำนองเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรภัทร ประทุม (2559: 100) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งปัจจัยการบริหาร กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ดี มีสภาพทางสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน (ทรรศนกร สงครินทร์, 2561: 2) ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารที่บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษา โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่ใช้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษา ดังที่ มอทท์ (Mott, 1972: 373 cited in Hoy & Miskel, 2001: 305 - 306) วัดประสิทธิผลของสถานศึกษา

4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับสูง ค่า $(r) = .739$ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ จะมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถโน้มน้าว จูงใจ และเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนให้เกิดความศรัทธา เชื่อมั่น และเกิดเป็นพฤติกรรมแบบอย่างที่นักเรียนพึงปฏิบัติตาม เช่น การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีทัศนคติทางบวก มีจิตเมตตา และยอมรับกฎกติกาของสังคมที่กำหนดขึ้น ดังนั้นการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ หากนักเรียนมีทัศนคติที่ดี นักเรียนจะเกิดความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ และจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างแท้จริงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยการพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับต่ำ ค่า $(r) = .180$ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีทัศนคติที่ดีในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาและปรับใช้ในสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษาเกิดปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรต้องนำองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถที่ได้พัฒนาตามวิชาชีพมาใช้เพื่อแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ดังนั้น ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรถือเป็นสิ่งสำคัญ หากองค์กรไม่มีความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันก็ส่งผลให้การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาอาจจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557: 360) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์กันทางบวกกระชับมากกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำนองเดียวกันงานวิจัยของรัชดาพร ชื่นนกขุ่ม (2557: 87 - 88) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้

ปัจจัยองค์การแห่งการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์การแห่งการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 วิมาลย์ ลีทอง (2563: 166) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารโรงเรียน (X_1) กับประสิทธิภาพโรงเรียนโดยรวม (Y_1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย ($R = .718$) หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ร้อยละ 51.50 (R^2) โดยสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $\hat{Y} = .952 + .427(X_1) + .306(X_3) + .115(X_4)$ และ $\hat{Z} = .392(X_1) + .346(X_3) + .135(X_4)$ ซึ่งสามารถอธิบายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภาวะผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภาวะผู้นำสามารถทำนายสภาพการเกิดประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ร้อยละ 42.70 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำจะทำให้เกิดการบริหารงานได้เต็มความสามารถ เกิดพลังจะสามารถครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ได้รับความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ และความอบอุ่นในการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณา ภูมะลิ (2556: 152) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.486 รองลงไป ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.197 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.156 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

เท่ากับ 0.150 และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.046

4.2 ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร สามารถทำนายสภาพการเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 30.60 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร จนเกิดเป็นความเชื่อและค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติของสถานศึกษาที่ดีสามารถส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ เกิดการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับไชยา ภาวะบุตร (2555: 102) กล่าวว่า หากบรรยากาศองค์กรไม่ดีไม่เหมาะสมก็เป็นเหตุให้องค์กรนั้นไร้ประสิทธิภาพได้ ในทางกลับกันถ้าหากบรรยากาศขององค์กรที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กรประสบผลสำเร็จได้สูงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมาพร ทองเอื้อ (2555: 112) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 ปัจจัย โดยเรียงจากค่าระดับอิทธิพลมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม มีค่าระดับอิทธิพล 0.73 ปัจจัยลักษณะองค์การ มีค่าระดับอิทธิพล 0.18 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ มีค่าระดับอิทธิพล 0.10 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของ วิมาลย์ ลีทอง (2563: 169) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยที่ 6 โครงสร้างองค์การ ปัจจัยที่ 4 การพัฒนาบุคลากร ปัจจัยที่ 2 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ และปัจจัยที่ 3 การบริหารจัดการตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ปัจจัยที่ 2 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ เท่ากับ .277 รองลงมา คือ ปัจจัยที่ 6 โครงสร้างองค์การ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .244 ปัจจัยที่ 4 การพัฒนาบุคลากร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .213 และสุดท้าย คือ ปัจจัยที่ 3 การบริหารจัดการ เท่ากับ .189 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 74.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 38080

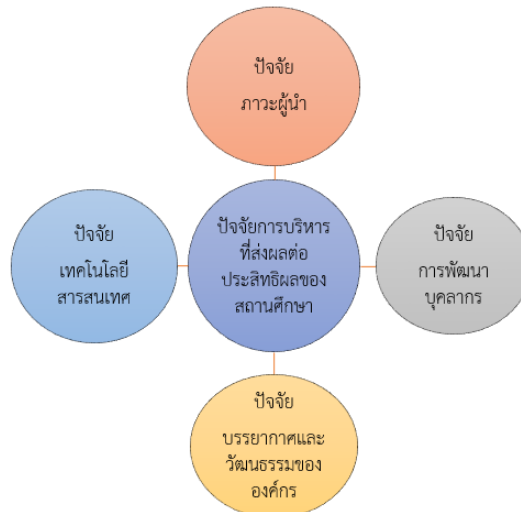
4.3 ปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถทำนายสภาพการเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 11.50 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทในการประมวลผลและจัดระบบงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิพร ประทุมพงษ์ (2556: 43 - 44) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษามาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคม มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ดังนี้ 1) เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนช่วยเรื่องการเรียนรู้ 2) เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษา 3) เทคโนโลยีสารสนเทศกับการสื่อสารระหว่างบุคคล ในทำนองเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ ศรีโทมิ (2561: 183) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 10 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.415 รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.260 ด้านภาวะผู้นำ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.200 และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.110 ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ร้อยละ 64.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.20255

4.4 ปัจจัยการบริหาร ด้านปัจจัยพัฒนาบุคลากร พบว่า ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาสงขลา เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมที่สนับสนุนที่ไม่มีผล ต่อเนื่อง บุคลากรที่ได้รับการพัฒนานำเนื้อหา สาระ และวิธีการปฏิบัติถ่ายทอดสู่สถานศึกษา ได้ไม่เต็มรูปแบบ ส่งผลให้การรับรู้และการเข้าใจของผู้ที่ถูกถ่ายทอดเกิดองค์ความรู้ที่ไม่เป็นรูปธรรม ไม่สามารถนำไปปฏิบัติและใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษา ไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ 7 ด้าน ดังนี้

การศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีค่า $r = .690$ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) เป็นปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ร่วมกันได้ร้อยละ 51.50 ($R^2 = .515$) ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ (X_1) ปัจจัยบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร (X_3) และปัจจัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และเขียนสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = .952 + .427(X_1) + .306(X_3) + .115(X_4)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z} = .392(X_1) + .346(X_3) + .135(X_4)$$

เอกสารอ้างอิง

- กรุณา ภูมะลิ. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา.
- กษมาพร ทองเอื้อ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จริยาภรณ์ พรหมมิ. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐชนก ชัยศรี. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทรรศนกร สงครินทร์. (2561). ปัจจัยทางด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยสันตพล.
- นคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ติราชภูริวิเศษ. (2555). วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยงค์ ศรีโหม้. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพิชญา จงเกียรติกาญจน์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา. (2556). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชดาพร ชื่นนุกข์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ราชกิจจานุเบกษา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). เล่มที่ 135 ตอนที่ 40 ก.
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิพร ประทุมพงษ์. (2556). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมคิด บางโม. (2551). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. (2562). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563-2565 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563). พฤศจิกายน 2563 (เอกสารลำดับที่ 15/2562).
- Hoy and Miskel. (2001). *Education administration: Theory research and practice*. (6th ed.). NewYork: McGraw-Hill.